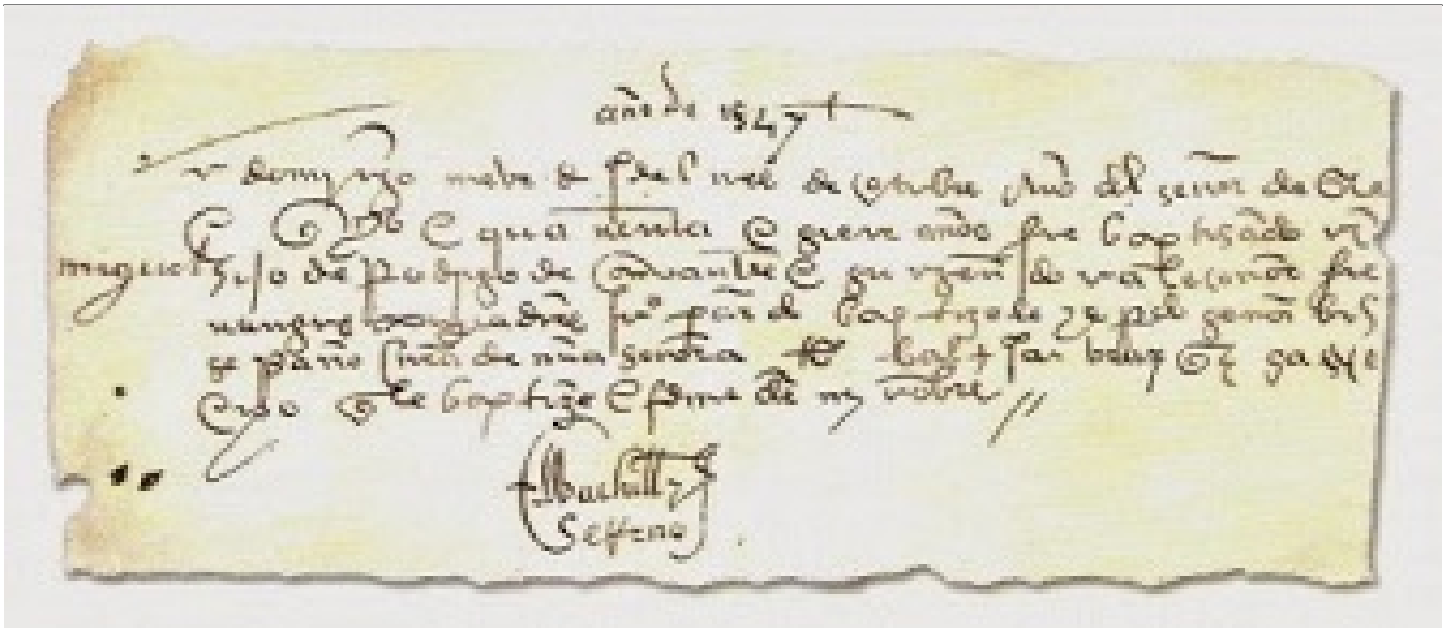

Apareix a l’Arxiu de València un escrit amb la signatura d’En Cervantes.

Autor: EFE
Data de publicació: 24-03-2017

L’arxiver Jesús Villalmanzo troba una declaració en valencià d’en Miquel de Cervantes. Aquest fa de testimoni en un judici celebrat davant la Justícia Criminal de València el novembre del 1580.

Un pressentiment, una intuïció després d'anys d’investigar i, finalment, una "casualitat" han menat l'arxiver Jesús Villalmanzo a trobar un document inèdit que duu la signatura original de Miquel de Cervantes. Aquest document havia quedat adormit durant segles a l'Arxiu del Regne de València.

Es tracta d’una declaració que l'escriptor va fer com a testimoni d’un judici davant la Justícia Criminal de València el 8 de novembre del 1580. Aleshores en Cervantes feia estada a la capital valenciana. Segons relata l'arxiver a EFE, la declaració versa sobre el fet de si el nostre escriptor havia vist durant el seu captiveri a la presó d’Alger un pescador de València que era tingut per mort. Quant a l'escrit, tot i que en Villalmanzo assenyala que es troba en "perfecte estat", passarà per un procés de restauració i romandrà a l’arxiu valencià.

Aquesta troballa va sorgir mentre l'arxiver preparava, en motiu de l'any cervantí, una investigació sobre documents inèdits referents no només a en Cervantes sinó també al trinitari Fra Joan Gil i a diferents mercaders que eren amics d'ambdós personatges. Els resultats de la investigació han d'aparèixer a la revista Anales cervantinos, del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). Les indagacions de l'arxiver han posat sota la llum el paper de l'escriptor en una rocambolesca història. Resulta que el maig de 1580 va desaparèixer del Grau de València un jove pescador, Jeroni Planelles, a qui hom relacionava amb una dona de 30 anys, vídua i mare de dos fills. Aquesta dona havia tingut, d'altra banda, "amors" amb un vell mercader mallorquí. La desaparició d’en Planelles va originar nombroses hipòtesis. Entre aquestes, que tal desaparició va ser fruit d’un assassinat i que el cadàver va ser, fins i tot, esquarterat per part d'uns mercaders mallorquins, un dels quals era l'home d'avançada edat amb qui la jove havia mantingut relacions.

El pare del jove pescador desaparegut va acusar els mercaders, de manera que es va endegar un procés judicial que va portar a la detenció dels suposats autors de la mort del pescador, els quals van ser engarjolats a la presó valenciana de les Torres de Serrans. Els mercaders mallorquins mantenien la seva innocència i el cas va commocionar la ciutat, que estava dividida entre qui defensava la innocència dels mallorquins i qui els considerava autors de l'assassinat del pescador, el cos del qual no apareixia enlloc. Aquest fet va provocar que la gent fes juguesques a favord'uns o a favor dels altres. Corrien noticies de pescadors que asseguraven haver vist a Mallorca el jove pescador. Unes altres, que el feien, fins i tot, captiu a Alger, on suposadament havia anat després de passar per Peníscola. Aquests rumors van aconseguir que augmentés la quantitat de diners de les juguesques. La suposada estada de Planelles a Alger coincidia, endemés, amb el període en què Cervantes hi havia estat empresonat. I aquí sorgeix la connexió que va menar en Villalmanzo a continuar fent recerca sobre la relació de l'escriptor amb aquest afer. La colònia de mercaders i pescadors mallorquins residents a València, entre els quals el comerciant Miquel Tauler, es va ocupar de la defensa del seus companys.

El judici es dugué a terme entre l'agost i el setembre. Poc abans, pels volts de la festa del Pentecostès, havia arribat de Mallorca el patró d'una nau, el qual va afirmar haver vist en Jeroni Planelles a l'illa. Però calia trobar-lo per salvar els acusats d'una condemna a mort. En Tauler va aconseguir el testimoni d'en Cervantes i del seu gran amic el noble don Diego de Benavides. Segons aquest testimoniatge, totes dues personalitats havien vist a Alger, en una filera a la vora d'una vintena de pescadors, un jove amb les mateixes característiques que en Planelles. També hi havien vist el pare Fra Gil. Ara bé, el mercader va mantenir en secret aquesta informació amb l'objectiu de treure'n benefici a les juguesques. La testificació d'en Cervantes davant el Tribunal Criminal, durant la seva estada a València, testificació transcrita en valencià per l'escrivà del jutjat, ha esdevingut el document més antic signat originàriament pel novel·lista. Aquesta és la "casual" troballa a la qual va arribar en Villalmanzo després de revisar nombrosos documents. Per mitjà d'aquesta revisió el "miracle" es va fer realitat. En concret, gràcies al darrer paper que li quedava per mirar. En Planelles, mitjançant l'ajuda d'en Tauler, va retornar a València l'11 d'abril de 1581. I tal com estava establert per poder cobrar els diners, els mercaders van obtenir sucosos beneficis de les seves apostes tan bon punt es va veure el pescador passejant pels carrers i per la Llonja de València.

Foto de portada: suposada partida de naixement dEn Cevantes a Alcalà de Henares. El cognom que hi apareix és "Carbantes" i al marge esquerre s'hi observa, amb lletra diferent, el nom "Miguel de".

EFE

València 31 DES. 2016 - 13:23 CET

Enllaços: http://elpais.com/tag/miguel_de_cervantes/a/

https://www.abc.es/cultura/libros/abci-aparece-valencia-firma-mas-antigua-cervantes-201612110113_noticia.html

Autor: EFE